

Toimintakertomus 2020

Sisällys

1. APTEEKKIEN TYÖNANTAJALIITTO	3
2. HALLITUS 2020.....	3
3. KOKOUKSET	5
3.1. Liittokokous.....	5
3.2. Hallituksen kokous	5
4. LIITON EDUSTUKSET	6
4.1. Elinkeinoelämän Keskusliitto EK.....	6
4.2. Yhteinen Toimialaliitto ry YTL.....	6
4.3. Yhteistyö Suomen Apteekkariliiton kanssa	6
4.4. Työturvallisuuskeskuksen Palveluryhmä	6
4.5. Työhyvinvointityöryhmä	6
5. LIITON HENKILÖSTÖ	7
6. LIITON TALOUS.....	7
6.1. Jäsenmaksut.....	7
6.2. Tilintarkastaja.....	7
7. LIITON TOIMINTAVUOSI 2020	8
7.1. Neuvottelu- ja sopimustoiminta	8
7.2. Farmaseuttisen henkilöstön työehtosopimus 10.1.2020–31.1.2022	9
7.3. Apteekkien työntekijöiden työehtosopimus 1.2.2018–31.3.2020 ja 1.4.2020-30.4.2022.....	9
7.4. Jäsenpalvelut	9
7.5. Koulutus	9
7.6. Tiedottaminen.....	10
8. APTEEKKIEN TALOUSKEHITYS 2020.....	10
9. ANSIOKEHITYS ALOITTAIN.....	10
10. APTEEKKIEN ANSIOKEHITYS.....	12
11. LIITON APURAHAT	13
12. APTEEKKIEN TYÖNANTAJALIITON HALLITUS 2021	14

1. APTEEKKIEN TYÖNANTAJALIITTO

Apteekkien työnantajaliitto (Apta) huolehtii maamme apteekkien työmarkkinaedunvalvonnasta. Liiton tarkoituksena on edistää apteekkialan työnantajien yleisiä toimintaedellytyksiä ja yhteistoimintaa sekä valvoa näiden apteekkityönantajien yhteisiä etuja asioissa, jotka koskevat heidän suhteitaan työntekijöihin ja näiden järjestöihin, sekä edistää apteekkialan koulutus- ja tutkimustoimintaa. Liitto on huolehtinut apteekkien työmarkkinaedunvalvonnasta vuodesta 1973 lähtien.

Liitto neuvottelee kaksi työehtosopimusta: Farmaseuttisen henkilöstön työehtosopimuksen sekä Apteekkien työntekijöiden työehtosopimuksen sekä niitä koskevat palkkaratkaisut. Palkansaajapuolelta sopimusosapuolina ovat Suomen Farmasialiitto (SFL) ja Palvelualojen ammattiliitto (PAM).

Apta on toiminut Yhteisen toimialaliiton (YTL) liittojäsenenä 1.1.2019, alkaen. Tätä kautta Aptan jäsenet ovat myös Elinkeinoelämän Keskusliiton EK:n jäseniä. YTL:llä on edustaja EK:n hallituksessa. Liitolla oli edustus EK:n yrittäjävaltuuskunnassa sekä talous- ja verovaliokunnassa, osaava työvoimavaliokunnassa sekä liiketoiminnan uudistaminen valiokunnassa.

Liiton toimisto sijaitsee Yhteisen Toimialaliiton (YTL) tiloissa Eteläranta 10:ssä. Apta ja YTL ovat sopineet toimistoyhteistyöstä.

Liiton ylintä päätösvaltaa käyttää liittokokous. Hallitus hoitaa liiton asioita ja toimintaa liiton sääntöjen ja liittokokouksen päätösten mukaisesti.

Apteekkien työnantajaliiton (Apta) jäsenenä oli 31.12.2020 kaikki Suomen 622 yksityistä apteekkia sekä Yliopiston Apteekki ja Itä-Suomen yliopiston apteekki. Ala työllistää noin 8 300 työntekijää.

2. HALLITUS 2020

Liiton hallitus valitaan liittokokouksessa. Hallituksen jäseneksi ja varsinaisten jäsenten henkilökohtaiseksi varajäseneksi valitaan apteekin haltija tai apteekissa johtavassa asemassa oleva henkilö. Liittokokouksen päätöksen mukaisesti hallitukseen kuului toimintakertomusvuonna 9 varsinaista jäsentä.

Hallitukseen kokoonpano vuonna 2020 oli seuraava:

Varsinaiset jäsenet

Varajäsenet

Puheenjohtaja

Apteekkari Pasi Palmroos
Lahden 11. Holman apteekki

Varapuheenjohtaja

Apteekkari Stiina Piirainen
Helsingin 22. Carelia apteekki

Apteekkari Heli Lainonen
Vantaan 3. Korson apteekki

Muut jäsenet

Apteekkari Minna Collin
Hyvinkään 4. Vehkojan apteekki

Apteekkari Timo Heinonen
Tampereen 16. Kaukajärven apteekki

Apteekkari Timo Hännikäinen
Imatran 2. Vuoksenniskan apteekki

Apteekkari Anu Rasi-Leskinen
Sulkavan apteekki

Apteekkari Leila Haukkala
Mäntsälän 1. apteekki

Apteekkari Kirsi Rosenqvist
Riihimäen 2. Aarre Apteekki

Apteekkari Anne Kanerva
Turun 18. Hirvensalon apteekki

Sari Kallioinen
Helsingin 21. Käpylän apteekki

Apteekkari Jukka Niemi
Hämeenlinnan 1. Tori-Apteekki

Apteekkari Juho Pietilä
Lopen apteekki

Apteekkari Tapani Niskanen
Kouvolan 6. Kuusankosken Ykkösapteekki

Harri Rehnberg
Kuopion 10. Päivärannan apteekki

Toimitusjohtaja Kimmo Virtanen
Yliopiston Apteekki

Henkilöstöjohtaja Sari Souranmaa
Yliopiston Apteekki

3. KOKOUKSET

3.1 Liittokokous

Sääntömääräinen liittokokous pidettiin Helsingissä, Eteläranta 10 Neuvottelukeskuksessa 28.10.2020. Kokouksessa noudatettiin erityisiä turvavälejä koronarajoitusten vuoksi. Edustettuina oli yhteensä 47 apteekkaria. Kokous valitsi liiton hallituksen vuodeksi 2021.

Liittokokous päätti pitää hallituksen jäsenten lukumäärän ennallaan vuonna 2021. Hallituksessa on siten puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä 7 varsinaista jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen, puheenjohtajaa lukuun ottamatta. Vuodelle 2021 erovuorossa olivat hallituksen jäsenet Anne Kanerva, Jukka Niemi, Tapani Niskanen sekä heidän henkilökohtaiset varajäsenensä Sari Kallioinen, Juho Pietilä ja Harri Rehnberg. Samalla erovuorossa oli varapuheenjohtajan varajäsen Heli Lainonen.

Hallituksen varapuheenjohtajaksi vuosille 2021–2022 valittiin yksimielisesti apteekkari Stiina Piirainen. Varapuheenjohtajan varajäseneksi valittiin Harri Rehnberg.

Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen vuosiksi 2021–2022 valittiin apteekkarit Anne Kanerva, Tapani Niskanen ja Kirsi Rosenqvist ja varajäseniksi Sirpa Peura, Juho Pietilä, Minna Weckström. Lisäksi Eeva Teräsalmi valittiin vuodeksi 2021 Leila Haukkalan varajäseneksi, koska ei-erovuorossa ollut apteekkari Kirsi Rosenqvist tuli valituksi varsinaiseksi jäseneksi.

Liittokokous päätti periä jäseniltä vuonna 2021 Elinkeinoelämän keskusliiton jäsenmaksun ja Aptan jäsenmaksun. Liittokokous vahvisti Aptan jäsenmaksuksi 0,125 % palkkasummasta sekä vuokratyövoiman kustannuksista ilman arvonlisäveron osuutta, vähintään kuitenkin 225 euroa.

Kokouspalkkioiksi vahvistettiin vuodelle 2021 puheenjohtajalle 250 euroa/kokous ja hallituksen jäsenelle 150 euroa/kokous.

Liiton tilintarkastajaksi vuodelle 2021 valittiin KHT-yhteisö Oy Tuokko LTD ja päävastuulliseksi tilintarkastajaksi Terhi Latvala, KHT.

3.2. Hallituksen kokous

Vuoden 2020 aikana hallitus kokoontui yhteensä 10 kertaa. Kaksi vuoden ensimmäistä kokousta pidettiin läsnäkokouksina, ja loput vuoden 2020 hallituksen kokouksista

pidettiin koronapandemiasta johtuen Microsoft Teamsin kautta, liittokokouksen yhteydessä järjestettyä kokousta lukuun ottamatta.

Hallituksen päätöksen mukaisesti sen kokouksiin osallistuvat läsnäolo- ja puheoikeudella Suomen Apteekkariliitosta toimitusjohtaja Merja Hirvonen ja talousvaliokunnan puheenjohtaja Sari Westermarck.

4. LIITON EDUSTUKSET

4.1 Elinkeinoelämän Keskusliitto EK

EK:n Yrittäjävaltuuskunnassa apteekki-alaa edusti apteekkari Pasi Palmroos ja Stiina Piirainen.

4.2 Yhteinen Toimialaliitto ry YTL

Apteekki-alaa edusti YTL:n hallituksessa apteekkari Pasi Palmroos. YTL:n vaalivaliokunnassa apteekki-alaa edusti apteekkari Risto Kanerva.

4.3 Yhteistyö Suomen Apteekkariliiton kanssa

Tiedonkulun, vuorovaikutuksen ja yhteistyön koordinoimiseksi Aptan hallituksessa oli edustettuna Suomen Apteekkariliiton (SAL) toimitusjohtaja Merja Hirvonen ja talousvaliokunnan puheenjohtaja apteekkari Sari Westermarck. Aptan puheenjohtaja apteekkari Pasi Palmroos oli toimintavuonna puhe- ja läsnäolo-oikeudella SAL:n hallituksessa Aptan edustajana. Apteekkari Risto Kanerva oli toimintavuonna SAL:n hallituksen puheenjohtaja. Liittojen yhteistyötä on tehty erityisesti alan koulutuspoliittisissa ja apteekkien talousasioissa.

4.4. Työturvallisuuskeskuksen Palveluryhmä

Työturvallisuuskeskuksen Palveluryhmässä Apteekkien työnantajaliittoa edusti liiton toimitusjohtaja Kirsi Mäkinen. Ryhmään kuuluu 19 palkansaajien ja työnantajien edustajaa, ja sen tarkoitus on edistää työturvallisuutta, työsuojeluyhteistyötä ja työelämän kehittämistyötä palvelualojen työpaikoilla.

4.5. Työhyvinvointiryhmä

Apteekkien työnantajaliitto on jäsenenä Apteekki-alan työhyvinvointiryhmässä. Työhyvinvointiryhmään kuuluu edustus, Aptan lisäksi, Apteekkien Eläkekassasta, Suomen Apteekkariliitosta, Suomen Farmasialiitosta, Palvelualojen ammattiliitosta sekä Työturvallisuuskeskuksesta.

5. LIITON HENKILÖSTÖ

Toimintavuonna liiton henkilöstöön kuuluivat toimitusjohtaja VT Kirsi Mäkinen ja asiantuntija OTM Lasse Johansson. Assistenttina toimi Emmi Hausalo Yhteisestä Toimialaliitosta.

6. LIITON TALOUS

Apteekkien työnantajaliitto toimii itsenäisenä työnantajaliittona ja sillä on oma talous.

6.1. Jäsenmaksut

Jäsenmaksulla katetaan Aptan henkilöstökulut, kaikki varsinaisen toiminnan kulut, hallituksen kokous- ja matkakulut sekä liiton jäsenpalvelujen kehittämiskulut. Jäsenmaksukertymä vuonna 2020 oli 353 933,00 euroa ja koulutustuotot 34 569, sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot 22 774,04. Koulutuskulut kasvoivat, koska toimintavuoden alusta Apta on vastannut itse koulutustoiminnan järjestämisestä jäsenilleen. Edellisenä vuonna koulutukset ostettiin YTL Palvelut Oy:ltä.

Aptan jäsenmaksu vuonna 2020 oli 0,125 % palkkasummasta sekä vuokratyövoiman kustannuksista, vähintään 225 euroa. Lisäksi liitto peri jäseniltään EK:lle tilittävän jäsenmaksun, joka vuonna 2019 oli 0,0378 % palkkasummasta ja vähimmäismaksu 50 € (vuonna 2020 yht. 102 023,00 €).

Aptan toiminnan kulut olivat 374 037,08 euroa eli ne kasvoivat hiukan edellisvuoteen verrattuna. Tilikauden tulos oli 37 238,96 euroa ylijäämäinen.

6.2. Tilintarkastaja

Liiton tilintarkastajana toimintavuonna toimi Oy Tuokko Ltd. Päävastuullinen tilintarkastaja Terhi Latvala, KHT on tarkastanut liiton tilit ja hallinnon sekä antanut oman kertomuksensa.

7. LIITON TOIMINTAVUOSI 2020

Alkuvuonna Apteekkien työnantajaliitto jatkoi toimintaansa toimintasuunnitelman mukaisesti. Toimintavuosi 2020 oli lopulta hyvin poikkeuksellinen koko maailmassa. Maaliskuun puolivälissä Maailman Terveysjärjestö (WHO) julisti uuden koronaviruksen (SARS-CoV-2) pandemiaksi. Suomessa otettiin käyttöön valmiuslaki ja sen nojalla tehtiin mittavia rajoitustoimia sekä liikkumisrajoituksia.

Maaliskuun alun jälkeen suunniteltuun toimintaan tehtiin vähäisiä muokkauksia koronapandemian vuoksi. Muutokset kohdistuivat enimmäkseen koulutus- ja kokousjärjestelyihin. Toimisto siirtyi heti maaliskuun puolivälissä valtiovallan suositusten mukaisesti etätöihin. Samalla kokouskäytännöt siirrettiin etäyhteyksien avulla toteutettaviksi. Liiton pääseminaari (Henkilöstöjohdon päivät) peruutettiin kokonaisuudessaan vuodelta 2020. Liiton hallituksen kokoukset siirrettiin virtuaaliseen toimintaympäristöön, lukuun ottamatta liittokokousta edeltänyttä hallituksen kokousta.

Liiton vuosikokous pidettiin suunnitellusti kokoustilassa Etelärannan neuvottelukuksessa Helsingissä. Kokoustyöskentelyä varten rakennettiin ohjeet ja käytännöt turvallisen kokoustyöskentelyn takaamiseksi.

Pandemian vaikutukset liiton talouteen jäivät vähäisiksi.

7.1. Neuvottelu- ja sopimustoiminta

Apteekkien työnantajaliitto huolehtii maamme apteekkien työmarkkinaedunvalvonnasta. Liitto neuvottelee alan työehtosopimukset.

Edellisenä syksynä alkaneet Aptan ja Farmasialiiton väliset työehtosopimusneuvottelut venyivät vuodenvaihteen yli ja ne saatiin vihdoin päätökseen tammikuussa. Neuvottelutulos saavutettiin 10.1.2020. Neuvottelujen loppuvaiheessa Farmasialiitto julisti lisä- ja ylityökiellon, joka päättyi neuvottelutuloksen saavuttamiseen.

Neuvottelut Apteekkien työntekijöiden työehtosopimuksesta alkoivat Aptan ja Pamin välillä maaliskuussa samaan aikaan kun koronapandemia iski Suomeen. Neuvottelut toteutettiin etäyhteyksin ja neuvottelutulos saavutettiin 14.4.2020.

Molempien sopimusten ns. kustannusvaikutus vastasi samaa yleistä linjaa muiden alojen tekemien sopimusten kanssa.

7.2. Farmaseuttisen henkilöstön työehtosopimus

10.1.2020–31.1.2022

Uusi sopimuskausi alkoi 10.1.2020 ja päättyi 31.1.2022. Farmaseuttisen henkilöstön henkilökohtaisia palkkoja korotettiin 1,9 % yleiskorotuksella 1.5.2020 alkaen. Palkkataulukoita ja työaikalisia korotettiin vastaavasti 1.5.2020 1,9 prosentin yleiskorotuksella.

Neuvottelujen yhteydessä on sovittu myös uudesta luottamusmiessopimuksesta. Sopimus tuli voimaan taannehtivasti 1.1.2020.

7.3. Apteekkien työntekijöiden työehtosopimus

1.2.2018–31.3.2020 ja 1.4.2020–30.4.2022

Aptan ja Pamin keväällä 2018 solmima Apteekkien työntekijöiden työehtosopimus oli voimassa vielä alkuvuonna. Uusi työehtosopimus tuli voimaan 1.4.2020. Apteekin työntekijöiden henkilökohtaisia kuukausi- ja tuntipalkkoja korotettiin 1.8.2020 lukien 1,5 %:n yleiskorotuksella. Palkkataulukoita ja työaikalisia korotettiin vastaavasti 1.8.2020 1,5 %:n yleiskorotuksella.

7.4. Jäsenpalvelut

Jäsenneuvontaa hoidettiin aikaisempien vuosien tapaan puhelimitse ja sähköpostitse. Henkilökohtaisia tapaamisia ei toimintavuonna järjestetty. Jäsenpalvelua hoitivat toimitusjohtaja Kirsi Mäkinen ja asiantuntija Lasse Johansson.

7.5. Koulutus

Apteekkien Henkilöstöjohdon Päivät peruttiin vuodelta 2020 koronapandemian vuoksi.

Aptan kaikki työsuhdekoulutukset muutettiin webinaareiksi. Webinaareina järjestettiin seuraavat koulutukset: Vuosilomapäivä 4.6., Ajankohtaisia työsuhdeasioita apteekkareille 4.9., Työsuhdeasioita oikeuskäytännön valossa ja käytännön tulkintakysymyksiä 25.9. ja Apteekialan palkanlaskennan perusteet 25.11. Koulutuksiin osallistui yhteensä 372 kuulijaa.

Apta ja Farmasialiitto toteuttivat yhteisen koulutuksen webinaarina. Webinaarin aiheena oli 1.5.2021 jaettava apteekkierä ja siihen liittyvä prosessi.

Toimitusjohtaja Kirsi Mäkinen ja asiantuntija Lasse Johansson ovat lisäksi luennoineet etäyhteyksin Apteekkariliiton koulutustilaisuuksissa.

7.6. Tiedottaminen

Jäsenistölle on tiedotettu ajankohtaisista työmarkkina-asioista sähköisillä jäsentiedotteilla. Jäsentiedotteita lähetettiin toimintakertomusvuonna ennätyselliset 37 kappaletta. Jäsentiedotteiden suuri määrä selittyy koronapandemiaan liittyvillä jatkuvasti muuttuvilla ohjeistuksilla ja asioilla. Kaikki jäsentiedotteet löytyvät myös liiton verkkosivuilta.

8. APTEEKKIEN TALOUSKEHITYS 2020¹

Apteekkien kokonaisliikevaihto nousi 1,9 prosenttia, ja oli vuonna 2020 noin 2 577 miljoonaa euroa (sis.alv). Alustavien tietojen mukaan apteekkien myyntikate laski noin 0,7 prosenttia. Apteekkariliiton ennakkotietojen mukaan reseptejä toimitettiin noin 68,3 miljoonaa.²

9. ANSIOKEHITYS ALOITTAIN

Säännöllisen työajan ansiot kuukausiansiot nousivat EK:n jäsenyrityksissä syyskuusta 2019 syyskuuhun 2020 keskimäärin 2 prosenttia. Identtisten ansiokehitys oli suhteellisen ripeää n. 2,5–3,5 %.

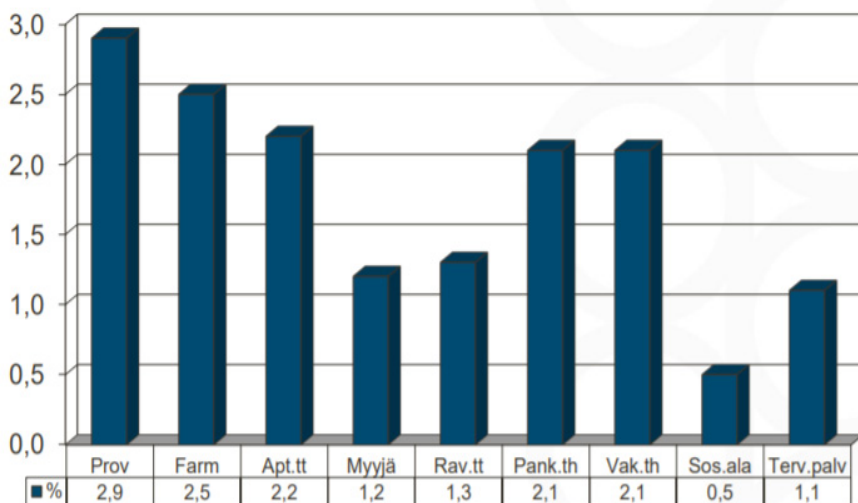
Seuraavassa eräiden palvelualojen säännöllisen työajan keskiansiot syyskuussa 2020 ilman tulospalkkioita (EK:n palkkatilasto, työaika vähintään 34 t/vko).

1 Tieto päivitetty kesäkuussa 2021

2 Suomen Apteekkariliiton ennuste. Tilastoissa 1.4.2015 tapahtuneiden apteekkien annosjakelua ja annosjakelureseptien kirjaamista koskevien muutosten takia reseptuuriin perustuvat tilastot eivät ole vertailukelpoisia vuotta 2015 edeltäviin tilastoihin.

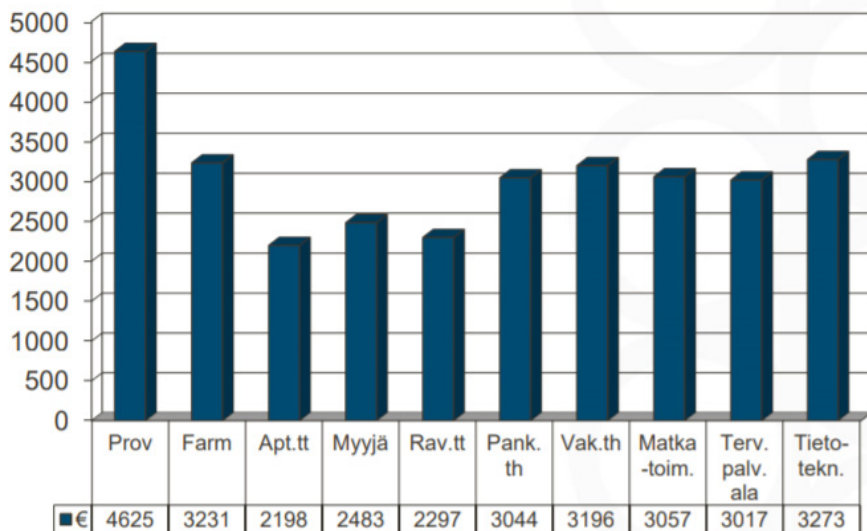
Ansiokehitys eräillä palvelualoilla 9/19 – 9/20

Työaika vähintään 34t/vko

Keskiansiot eräillä palvelualoilla 9/20 €/kk

Suorittava taso väh. 34t/vko

10. APTEEKKIEN ANSIOKEHITYS

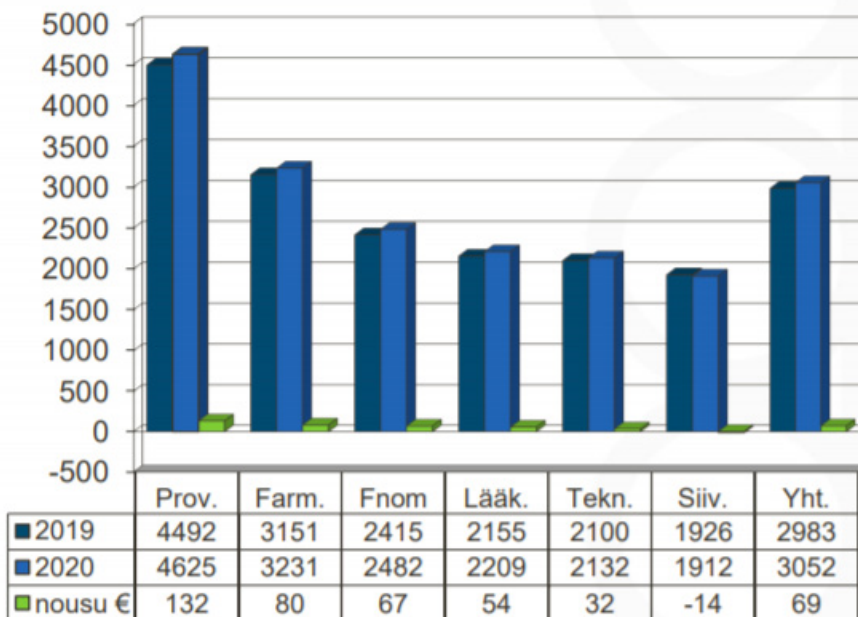
Työehtosopimusneuvotteluratkaisut vaikuttivat alan ansiokehitykseen myös vuonna 2020. Palkkaratkaisun perusteella farmaseuttisen henkilöstön palkkoja korotettiin 1.5.2020 alkaen 1,9 % yleiskorotuksella. Apteekkien työntekijöiden ansiokehitykseen vaikutti 1.8.2020 toteutettu 1,5 %:n yleiskorotus.

Ansiotason nousuun vaikuttivat edellisen lisäksi henkilöstörakenteen muutokset ja palveluvuosikorotuksista johtuvat vähimmäispalkan muutokset.

EK:n palkkatilaston mukaan (työaika vähintään 34 t / vko) apteekki-alan keskiansiot nousivat seuraavasti:

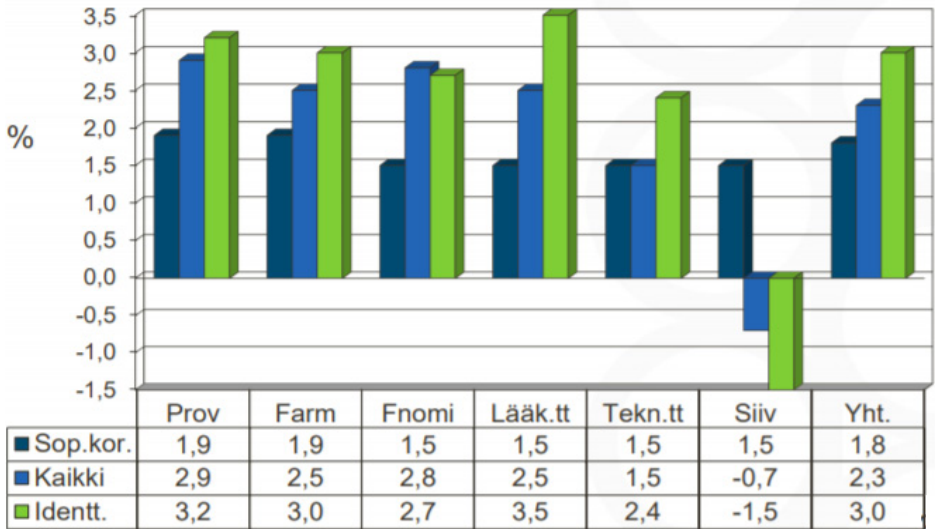
Keskiansiot 9/19 ja 9/20 € / kk

Työaika vähintään 34 t/vko

Ansiokehitys 9/19 – 9/20

Työaika vähintään 34 t /vko

Identtisillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka ovat mukana kahden peräkkäisen vuoden tilastoaineistossa.

11. LIITON APURAHAT

Apurahoja toimintavuonna 2020 ei myönnetty.

Apurahat on tarkoitettu apteekkialan ja farmasian jatko- ja täydennyskoulutusopiskelijoille. Apurahaa ei myönnetä palkkakustannuksiin tai niitä korvaaviin kustannuksiin.

Myöntämisen edellytyksenä on, että opintoihin sisältyvä tutkimus liittyy aiheeltaan apteekkialan työnantajana tai yrittäjänä toimimiseen. Tutkimuksen aiheena voi olla esimerkiksi apteekin talous, johtaminen, henkilöstöhallinto, palkitseminen tai työhyvinvointi.

Apuraha voidaan myöntää myös muun kuin farmasian alan jatko- ja täydennyskoulutusopiskelijalle silloin, kun tutkimus aiheeltaan täyttää yllä mainitut ehdot.

12. APTEEKKIEN TYÖNANTAJALIITON HALLITUS 2021

Apteekkien työnantajaliiton hallitus 2021

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja

*Apteekkari Pasi Palmroos
Lahden 11. Holman apteekki

Varapuheenjohtaja

Apteekkari Stiina Piirainen
Helsingin 22. Carelia apteekki

Muut jäsenet

*Apteekkari Minna Collin
Hyvinkään 4. Vehkojan apteekki

*Apteekkari Timo Hännikäinen
Rauman keskusapteekki

*Apteekkari Leila Haukkala
Mäntsälän Ykkösapteekki

Apteekkari Anne Kanerva
Loimaan 1. apteekki

Apteekkari Tapani Niskanen
Kouvolan 6. Kuusankosken Ykkösapteekki

Apteekkari Kirsi Rosenqvist
Nummelan Uusi Apteekki

*Toimitusjohtaja Kimmo Virtanen
Yliopiston Apteekki

Varajäsenet

Apteekkari Harri Rehnberg
Kuopion 10. Päivärannan apteekki

*Apteekkari Timo Heinonen
Tampereen 16. Kaukajärven apteekki

*Apteekkari Anu Rasi-Leskinen
Sulkavan apteekki

*Apteekkari Eeva Teräsalmi
Nurmijärven 1. Seitsemän veljeksien
apteekki

Apteekkari Sirpa Peura
Lahden 5. Lähiapteekki Syke

Apteekkari Juho Pietilä
Helsingin 36. Pakilan apteekki

Apteekkari Minna Weckström
Myrskylän apteekki

*Henkilöstöjohtaja Sari Souranmaa
Yliopiston Apteekki

Erovooroiset vuodelle 2022 merkitty *:illä.